

# ***PROGRAM WYCHOWAWCZY***

## **SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 1 W RADZIONKOWIE**

*„ W wychowaniu chodzi właśnie o to,  
Ażeby człowiek stawał się coraz bardziej  
człowiekiem - o to ,ażeby bardziej był, a nie tylko  
więcej miał: Aby więc poprzez wszystko, co ma, co  
posiada, Umiał bardziej i pełniej być człowiekiem,  
To znaczy, ażeby również  
Umiał bardziej być  
Nie tylko z drugimi, ale dla drugich”*

*Jan Paweł II*

Program Wychowawczy został zatwierdzony przez:  
Radę Rodziców Uchwała nr 4/15/16  
Radę Pedagogiczną Uchwała nr 10/15/16

## **Wprowadzenie**

Szkoła Podstawowa nr 1 w Radzionkowie pielęgnuje wartości dobra, prawdy i piękna. Zwraca uwagę na wszechstronny rozwój ucznia, gwarantując mu rozwijanie jego zdolności, indywidualizację procesu nauczania, a także wychowanie w duchu patriotyzmu, poszanowania drugiego człowieka i przyrody.

W naszej szkole szczególną rolę odgrywa współpraca z rodzicami, w ramach której podejmujemy działania profilaktyki i prewencji w trosce o bezpieczną szkołę.

Specyfika działań edukacyjno-wychowawczych naszej placówki ukierunkowana jest, oprócz kształcenia ogólnego, na wyposażenie ucznia w zasób wiedzy i umiejętności niezbędnych do funkcjonowania w życiu codziennym.

### **PODSTAWA PRAWNA SZKOLNEGO PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO**

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczego stanowią następujące dokumenty:

- Konstytucja RP
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Karta nauczyciela
- Ustawa z 07 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. nr 256 poz. 2572 ze zm.)
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 maja 2014r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
- Rozporządzeniem Ministra Edukacji narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.
- Statut Szkoły

## **1. Misja szkoły**

Nasza szkoła jest miejscem bezpiecznym, gdzie kształtuje się otwartość na innych ludzi i przyrodę, rozbudza się zainteresowania i twórczo rozwiązuje problemy. Nauczyciele tej szkoły sprawiedliwie oceniają ucznia i motywują go do nauki.

Panuje tu atmosfera życzliwości, pomocy i szacunku.

## **2. Wartości wychowawcze:**

Wszelkie działania wychowawcze szkoły, a także wytyczne w procesie wychowawczym cele i zadania, skupiają się wokół wartości, ważnych z punktu widzenia całej społeczności szkolnej.

Do wartości tych należą: godność człowieka, uczciwość, kreatywność, rozwój, wiedza, mądrość, patriotyzm, praca, prawda, rodzina, tradycja, przyjaźń, wspólnota, oryginalność, pasja, tolerancja, współzawodnictwo, wyobraźnia, ekologia, zaangażowanie

**Wszystkie przyjęte przez społeczność szkolną wartości są tak samo ważne.**

## **3. Cele pracy wychowawczej**

### **Rozwój społeczny:**

- kształtowanie postawy zaangażowania w życie społeczne,
- przygotowanie do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu demokratycznego społeczeństwa,
- kultywowanie tradycji związanych z historią szkoły,
- kształtowanie postaw patriotycznych, szacunku dla hymnu państwowego, barw narodowych, godła, świąt narodowo-państwowych,
- poznawanie kultury narodowej,
- uświadomienie wychowankom sensu i wagi szacunku dla środowiska naturalnego człowieka,
- wytworzenie nawyków szacunku dla wszelkich form otaczającej nas przyrody,
- rozwijanie wrażliwości na problemy środowiska naturalnego,
- uświadomienie wychowankom przyczyn, mechanizmów i skutków powstawania niepożądanych i szkodliwych zmian w środowisku naturalnym.

### **Rozwój duchowy: ,**

- kształtowanie umiejętności oceniania swoich słabych i mocnych stron,
- rozwijanie poczucia jedności człowieka z otaczającym światem,
- nauka postaw twórczych.

### **Rozwój moralny i emocjonalny:**

- uwrażliwienie na takie wartości, jak: dobro, prawda, uczciwość, odpowiedzialność,
- kształtowanie umiejętności myślenia wartościującego,
- przyjmowanie odpowiedzialności za własne słowa i czyny
- rozwijanie umiejętności dokonywania samooceny,
- uczenie tolerancji dla odmienności i indywidualności,
- kształtowanie umiejętności stawiania i realizowania celów,
- rozwijanie umiejętności opanowania ekspresji własnych uczuć i emocji,
- dbanie o kulturę języka i zachowania,
- rozwijanie umiejętności utrzymywania wartościowych i przyjaznych kontaktów z ludźmi,
- kształtowanie wrażliwości uczuciowej i moralnej.

### **Rozwój intelektualny:**

- rozbudzanie dociekliwości poznawczej ucznia,
- wgląd we własne walory i uzdolnienia (samoakceptacja),
- wgląd we własne ograniczenia i słabości (samokrytycyzm),
- rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i upodobań,

- kształcenie umiejętności przyswajania wiedzy i samodzielnego zdobywania informacji,
- kształtowanie umiejętności publicznego wypowiadania się,
- planowanie czasu i organizowanie pracy,

#### **Rozwój fizyczny oraz dbałość o zdrowie:**

- stwarzanie przyjaznych, bezpiecznych warunków rozwoju ucznia,
- kształtowanie zachowań proekologicznych,
- wyrabianie nawyków higienicznych,
- kształtowanie postawy dbałości o własne zdrowie,
- kształtowanie sprawności fizycznej, odporności i hartu,
- wpajanie nawyku rozwijania własnych predyspozycji w zakresie dyscyplin sportowych,
- wdrożenie do zachowań prozdrowotnych, w tym nawyku racjonalnego odżywiania się.

#### **Wychowanie informatyczne i medialne:**

- uczenie samodzielnego znajdowania potrzeb informacji,
- wytwarzanie nawyku korzystania z oferty informacyjnej i medialnej,
- uczenie krytycznego i selektywnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- kształtowanie szacunku dla światowego i polskiego dziedzictwa kulturowego,
- wyrabianie nawyków sięgania po książkę.

## **4. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH**

Każdy z nauczycieli musi uwzględnić w swojej pracy cele i zadania programu. Wychowawcy tworzą plan pracy wychowawczej klasy, pozostali nauczyciele, realizując program przedmiotowy, również realizują program wychowawczy. Program wychowawczy uwzględnia się także w planie pracy wychowawczo – dydaktycznej i opiekuńczej szkoły, który tworzony jest w oparciu o propozycje zgłaszane przez Radę Pedagogiczną, zespoły przedmiotowe, zespoły wychowawcze, pedagoga, Samorząd Szkolny i Radę Rodziców. Za realizację programu wychowawczego odpowiedzialne są wszystkie organy szkoły: Dyrektor Szkoły, Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców, Samorząd Uczniowski .

#### **Rada Pedagogiczna:**

- Diagnostuje sytuację wychowawczą w szkole.
- Proponuje działania strategiczne.
- Określa zapotrzebowanie klas na programy profilaktyczne.
- Inspiruje działania innowacyjne, a także koncepcje programów wychowawczych i opiekuńczych.

#### **Nauczyciele:**

- Współpracują z wychowawcami klas w realizacji zadań wychowawczych.
- Informują wychowawcę klasy o postępach uczniów w nauce i zachowaniu.
- Uczestniczą w imprezach organizowanych przez klasę, bliżej poznają uczniów.
- Wspierają pracę uczniów uzdolnionych, m.in. przygotowując ich do konkursów.
- Prowadzą konsultacje dla uczniów i rodziców.
- Udzielają pomocy uczniom słabym w danym przedmiocie.
- Dostosowują metody pracy do możliwości rozwojowych uczniów.
- Wzbogacają swój warsztat pracy.
- Realizują zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach PPP oraz realizacją Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych

**Wychowawca klasy:**

- Identyfikuje ucznia ze szkołą, zapoznaje uczniów i ich rodziców ze szkołą, Statutem Szkoły i wszystkimi regułami obowiązującym w placówce.
- Jest zobowiązany do rozpoznania sytuacji wychowawczej uczniów i poinformowania uczących nauczycieli o trudnych przypadkach w tym zakresie.
- Opracowuje, w oparciu o Program Wychowawczy szkoły, plan pracy wychowawcy, który przedstawia rodzicom podczas pierwszego spotkania w roku szkolnym.
- Działa na rzecz integracji zespołu klasowego.
- Zapoznaje uczniów z tradycjami i obyczajami szkoły.
- Prawidłowo i systematycznie prowadzi dokumentację klasową.
- Uczestniczy we wszystkich wydarzeniach ważnych dla klasy, ujętych w planie wychowawczym.
- Kieruje klasowymi wycieczkami.
- Czuwa nad postępami w nauce i frekwencją ucznia, jest w stałym kontakcie z rodzicami i stara się poznać sytuację pozaszkolną wychowanka.
- Jest zobowiązany do kierowania uczniów z trudnościami w nauce do poradni psychologiczno- pedagogicznej na badania specjalistyczne.
- Czuwa nad wynikami pracy swoich wychowanków i reaguje w przypadku nierealizowania przez uczących nauczycieli zaleceń specjalistów.
- Dąży do rozwiązywania problemów klasowych -pedagog nie wyręcza ani nie wyłącza działania wychowawcy.
- Organizuje i prowadzi klasowe zebrania rodziców oraz prowadzi rozmowy indywidualne z rodzicami uczniów.
- Ustala z uczniem ocenę ze sprawowania.
- Buduje atmosferę tolerancji, wzajemnego szacunku, oczekuje poszanowania własnej godności i szanuje godność innych.
- Organizuje wraz z zespołem klasowym życie kulturalne klasy, szkoły.
- Swoją wiedzę i doświadczeniem dzieli się z innymi.
- Jest rzecznikiem praw ucznia i przyjacielem młodzieży.
- Prowadzi lekcje wychowawcze poświęcone na realizację ciekawych programów mających na celu wspomaganie wszechstronnego rozwoju uczniów.
- Czuwa nad realizacją zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach PPP oraz realizacją Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych.

**Dyrektor:**

- Nadzoruje i kontroluje pracę wychowawców klasowych i innych nauczycieli.
- Współpracuje ze wszystkimi podmiotami działań pedagogicznych w szkole.
- Diagnostuje oczekiwania uczniów i rodziców wobec szkoły.
- Współpracuje z Samorządem Uczniowskim .
- Współpracuje z Radą Rodziców w zakresie pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej.
- Realizuje zadania zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Edukacji narodowej z dnia 24 lipca 2015 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym.

**Rada Rodziców:**

- Może występować do dyrektora i innych organów szkoły, organu prowadzącego szkołę oraz organu sprawującego nadzór pedagogiczny z wnioskami i opiniami we wszystkich sprawach szkoły.
- Analizuje i diagnozuje opinie rodziców na temat nauczania i wychowania.

- W porozumieniu z Radą Pedagogiczną uchwała Program Wychowawczy Szkoły i Program Profilaktyki.
- Opiniuje program i harmonogram poprawy efektywności kształcenia lub wychowania szkoły.
- Współpracuje z Radą Pedagogiczną, Dyrektorem i Samorządem Uczniowskim.
- Jest łącznikiem szkoły ze środowiskiem rodzinnym.
- W celu wspierania działalności statutowej szkoły, Rada Rodziców może gromadzić fundusze z dobrowolnych składek rodziców oraz innych źródeł.
- Udziela pomocy materialnej uczniom w trudnej sytuacji i dofinansowuje imprezy organizowane przez młodzież szkolną oraz sponsoruje nagrody dla wyróżniających się uczniów.

#### **Rodzice:**

- Klasowe Rady Rodziców reprezentują opinie wszystkich rodziców w Radzie Rodziców.
- Udział rodziców powinien przyczyniać się do rozwiązywania problemów wychowawczych i zaspokajania potrzeb opiekuńczych młodzieży.
- Podstawą współpracy rodziców i szkoły powinno być rozsądne partnerstwo, oparte na wzajemnym poszanowaniu praw i obowiązków.
- Podstawowe zasady współpracy rodziców z nauczycielami:
  - wzajemne zaufanie i życzliwość,
  - pozytywna motywacja,
  - partnerstwo,
  - jedność oddziaływania,
  - aktywność i systematyczność.
- Rodzice, jako członkowie społeczności szkolnej, biorą udział w wychowawczych zadaniach szkoły poprzez następujące działania:
  - uzyskiwanie pomocy i wsparcia ze strony pedagoga szkolnego i szkolnej służby zdrowia,
  - uczestniczenie w stałych spotkaniach z wychowawcami klas i nauczycielami,
  - indywidualne konsultacje z wychowawcami i nauczycielami,
  - uzyskiwanie w atmosferze życzliwości rzetelnej informacji na temat swojego dziecka, jego zachowania, postępów w nauce i przyczyn trudności w szkole,
  - branie udziału w organizowaniu działalności kulturalnej, artystycznej, turystycznej i sportowej uczniów,
  - uczciwe i rzetelne informowanie wychowawców o stanie zdrowia dziecka i przyczynach jego nieobecności na zajęciach,
  - uczestniczenie w ankietach i sondażach.
- Rodzice powinni dbać o odpowiedni strój i wygląd dziecka.

#### **Samorząd Uczniowski:**

- Aktywizuje społeczność uczniowską do jak najlepszego spełniania obowiązków szkolnych.
- Przedstawia władzom szkoły opinie i potrzeby uczniów.
- Współpracuje z całą społecznością szkolną.
- Broni praw i godności uczniów, rozwiązuje ich problemy.
- Rozwija demokratyczne formy współdziałania uczniów i wzajemnego wspierania się, przyjmowania współodpowiedzialności za jednostkę i grupę.
- Uczy zachowań społecznych poprzez realizację podjętych zadań.
- Uczy planowania i osiągania zamierzonych celów.
- Uczy postaw obywatelskich, rozwija cechy i umiejętności przywódcze.
- Ma prawo wydawać gazetkę szkolną i kronikę

- Dbą - w całokształcie swojej działalności- o dobre imię i honor szkoły, kultywowanie i wzbogacanie jej tradycji.
- -reprezentuje społeczność szkolną podczas ważnych uroczystości państwowych

#### **Pedagog szkolny:**

- Rozpoznaje warunki rodzinne, zdrowotne i materialne uczniów.
- Udziela indywidualnej i zespołowej pomocy potrzebującym tego uczniom.
- Prowadzi sprawy z zakresu pomocy materialnej dla uczniów.
- Kieruje uczniów na badania specjalistyczne.
- Po rozpoznaniu problemów inspiruje i organizuje działania o charakterze profilaktycznym, socjalizacyjnym i resocjalizacyjnym.
- Udziela rodzicom porad ułatwiających rozwiązanie przez nich trudności w wychowaniu własnych dzieci.
- Udziela pomocy wychowawcom i pozostałym nauczycielom w ich pracy z uczniami sprawiającymi trudności wychowawcze.
- Współdziała z odpowiednimi placówkami oświatowymi, sądowymi, policją i stosownie do potrzeb, innymi podmiotami.
- - koordynuje realizację zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach PPP oraz realizacją Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych

#### **Monitoring wizyjny**

Zasady wykorzystania zapisów monitoringu dla realizacji misji wychowawczej szkoły:

- system monitoringu wizyjnego w Szkole Podstawowej nr 1 w Radzionkowie ma na celu zwiększenie poczucia bezpieczeństwa oraz zachowania zdrowia wśród uczniów,
- system monitoringu wizyjnego ma służyć podejmowaniu działań interwencyjnych,
- zapis w systemie monitoringu może być wykorzystany do ponoszenia konsekwencji przewidzianych w Statucie Szkoły, w sytuacji pobicia, stosowania przemocy, kradzieży, uszkodzenia mienia, itp.
- -zapis w systemie monitoringu zostanie wykorzystany do podjęcia odpowiednich działań przez Dyрекcję szkoły, wychowawców i nauczycieli, funkcjonariuszy Policji i innych organów.

### **5.Ogólna tematyka okresowych programów wychowawczych:**

Szkoła realizuje tematykę w obszarze edukacji:

patriotycznej  
prozdrowotnej  
proekologicznej  
kulturalnej  
regionalnej  
profilaktyki przemocy  
prorodzinnej

## **6. Modele absolwentów naszej szkoły**

### **6a. Model absolwenta kończącego klasę 3 szkoły podstawowej**

Absolwenta klasy 3 szkoły podstawowej charakteryzują następujące umiejętności osiągnięte na poziomie właściwym dla jego rozwoju intelektualnego, psychicznego oraz emocjonalnego:

1. Umiejętność dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo swoje oraz innych.
2. Umiejętność zwrócenia się do innych w sytuacji nie radzenia sobie z emocjami.
3. Umiejętność wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie.
4. Umiejętność rozpoznawania i nazywania własnych emocji
5. Rozumienie norm społecznych
6. Umiejętność poszukiwania różnych rozwiązań problemu
7. Umiejętność postrzegania drugiego człowieka jako osoby potrzebującej wsparcia, pocieszenia, pomocy.
8. Umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za swoje decyzje.
9. Poznawanie swoich mocnych i słabych stron.

## **6 b. Model absolwenta kończącego klasę 6 szkoły podstawowej**

Absolwenta klasy 6 szkoły podstawowej charakteryzują następujące umiejętności osiągnięte na poziomie właściwym dla jego rozwoju intelektualnego, psychicznego oraz emocjonalnego:

1. Umiejętność dbania o własne zdrowie i bezpieczeństwo swoje oraz innych.
2. Umiejętność rozwiązywania problemów i podejmowania decyzji
3. Umiejętność zwrócenia się o pomoc do innych w sytuacji nie radzenia sobie z emocjami
4. Umiejętność wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie.
5. Umiejętność rozpoznawania i nazywania własnych emocji oraz emocji innych osób.
6. Rozumienie i stosowanie się do wyznaczonych norm społecznych
7. Umiejętność postrzegania drugiego człowieka jako osoby potrzebującej wsparcia, pocieszenia, pomocy.
8. Umiejętność ponoszenia odpowiedzialności za swoje decyzje.
9. Umiejętność określania swoich mocnych oraz słabych stron .
10. Umiejętność współpracy w grupie .
11. Umiejętność stawiania sobie celów i dążenie do ich realizacji.

## **6 c. NORMY ZACHOWANIA OBOWIĄZUJĄCE CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ.**

### **Uczniowie:**

#### **1. Zawsze są przygotowani do lekcji:**

- przynoszą na zajęcia szkolne książki, zeszyty, przybory,
- systematycznie odrabiają prace domowe,
- nie spóźniają się na lekcje,
- w ciągu tygodnia usprawiedliwiają nieobecności,

#### **2. Zachowują się kulturalnie i z szacunkiem:**

- w szkole słuchają i wykonują polecenia nauczycieli i pracowników szkoły,
- odzywają się do innych kulturalnie i z szacunkiem,
- używają słów: proszę, dziękuję, przepraszam,
- dyskutują kulturalnie, nie przerywają wypowiedzi starszego i kolegi,
- pomagają pokrzywdzonym, słabszym, potrzebującym,

- są tolerancyjni wobec innych,
- uznają czyjąś inność (okulary, tusza itp.),
- nie krzyczą i nie używają wulgaryzmów,

3. Nie stosują przemocy fizycznej, psychicznej i słownej:

- nie biją innych,
- nie namawiają do bicia,
- nie wyłudniają pieniędzy, nie kradną,
- nie wyśmiewają, nie przedrzeźniają, nie przezywają nikogo,
- nie wykonują samosądów,
- nie osądzają nikogo pochopnie i negatywnie,
- nie wyśmiewają uczniów uczących się dobrze i słabo,
- nie izolują nikogo, współpracują ze wszystkimi,
- nie popychają się,
- nie podkładają nóg kolegom i koleżankom,
- nie obmawiają nikogo,
- nie potępiają nikogo,
- kulturalnie zachowują się na terenie szkoły i poza nią

4. Swoim zachowaniem i zabawami nie stwarzają zagrożenia dla siebie i innych:

- szanują swoje i cudze zdrowie (nie palą papierosów, nie piją alkoholu, nie zażywają narkotyków),
- nie kołysz się na krzesłach,
- nie grają w piłkę na korytarzu,
- nie trzaskają drzwiami,
- podczas przerw nie wychodzą poza teren szkoły,

5. Szanują sprzęt szkolny, swoją i cudzą własność oraz zieleń wokół szkoły:

- szanują sprzęt szkolny, tornistry własne i kolegów,
- nie naruszają cudzej własności,
- nie piszą po stolikach, szafkach, ścianach, murach, ani żadnym innym miejscu
- nie przeznaczonym do tego celu,
- szanują przyrodę, dbają o zieleń wokół szkoły i w szkole,
- nie niszczą wystroju szkoły,
- nie śmiecą, papiery wrzucają do kosza, znają zasady segregowania śmieci,
- nie niszczą książek wypożyczonych z biblioteki szkolnej, zwracają je w wyznaczonym terminie.

6. Wymienione normy zachowania obowiązują także w kinie, teatrze i na wycieczkach szkolnych oraz podczas wszystkich innych wyjść poza teren szkoły.

7. O złym zachowaniu kolegów informują dorosłych.

## 10. Ewaluacja programu

Program wychowawczy poddawany będzie ewaluacji i weryfikacji według potrzeb szkoły-ma charakter otwarty.

Celem ewaluacji jest określenie stopnia skuteczności programu.

W ewaluacji uwzględniane będą opinie: rodziców, uczniów, nauczycieli oraz organu prowadzącego i organu sprawującego nadzór pedagogiczny. Zebrane informacje pozwolą na doskonalenie działań wychowawczych placówki.

#### **FORMY EWALUACJI:**

- obserwacja (wychowawcy klas)
- ankiety dla uczniów
- ankiety dla rodziców
- wywiad (dyrektor szkoły, rada rodziców)
- rozmowy z uczniami
- rozmowy z rodzicami
- analiza dokumentów
- obserwacja i ocena zachowań

## I. Cele wychowawcze I etapu edukacyjnego

### 1. Dbanie o własne zdrowie, bezpieczeństwo swoje i innych

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                                                                                                                                           |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>wiedzą jak należy się ubierać stosownie do pory roku</li> <li>rozumieją konieczność dbania o higienę osobistą</li> <li>znają i stosują elementarne zasady ruchu drogowego</li> <li>potrafią bezpieczne poruszać się na terenie szkoły</li> <li>stosują zasady bezpieczeństwa podczas gier i zabaw, na zajęciach i w czasie przerw</li> <li>pamiętają o regularnym spożywaniu posiłków</li> <li>wykonują zabiegi związane z higieną osobistą</li> <li>znają zagrożenia wynikające z nałogów (alkoholizm, narkomania, tytoń)</li> <li>spędzają bezpiecznie czas wolny</li> <li>proponują bezpieczne zabawy</li> <li>propagują zdrowy styl życia</li> </ul> | <p>Pogadanki<br/>Konkursy<br/>Prace plastyczne i techniczne<br/>Spacery po okolicy<br/>Spotkania z policjantem, strażą miejską<br/>Zapoznanie z budynkiem szkoły<br/>Quizy<br/>Wspólne spożywanie posiłków<br/>Udział w akcji fluoryzacji zębów<br/>Zakładanie kącików tematycznych<br/>Kącik czystości<br/>Plakaty<br/>Zawody sportowe<br/>Konkursy profilaktyczne (bezpieczeństwo, przemoc, zdrowy tryb życia)<br/>Udział w akcjach społecznych, ogólnopolskich promujących zdrowy styl życia, akcjach dotyczących bezpieczeństwa („Zdrowo jem, więcej wiem”, „Śniadanie daje moc”, „Klub bezpiecznego Puchatka”)</p> | <p>Wychowawca</p> <p>Pedagog</p> <p>Higienistka szkolna</p> <p>Rodzice</p> <p>Uwagi:<br/>Zaproszenie policjanta, straży miejskiej stosownie do potrzeb wynikających z organizacji roku szkolnego</p> |

## 2. Rozumienie i przestrzeganie norm społecznych i umiejętność wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie.

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                               |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>szanują pracę innych uczniów</li> <li>stosują zwroty grzecznościowe</li> <li>szanują własność innych, szkoły oraz osobistą</li> <li>znają i stosują elementarne zasady zachowań alternatywnych w sytuacjach wyzwalających agresję</li> <li>wykazują postawę tolerancji wobec odmienności, niepełnosprawności</li> <li>pomagają uczniom słabszym, niepełnosprawnym</li> <li>umiejętnie przeżywają sukcesy i porażki</li> <li>oceniają zachowania swoje oraz innych osób</li> <li>budują grupę koleżeńską</li> </ul> | <p>Czytanie opowiadań i bajek terapeutycznych<br/>           Pogadanki<br/>           Scenki tematyczne (drama, teatryki)<br/>           Czytanie bajek, baśni i legend w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”<br/>           Kontrakt klasowy<br/>           Udział w konkursach, zawodach klasowych, szkolnych oraz pozaszkolnych<br/>           Zajęcia, zabawy oraz imprezy integracyjne klasowe, międzyklasowe oraz międzyszkolne</p> | <p>Wychowawca<br/>           Pedagog<br/>           Katecheta<br/>           Rodzice</p> |

## 3. Postawa empatyczna

| Cele operacyjne                                                                                                                       | Formy realizacji                                                                                                                                 | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                                         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>rozpoznają i nazywają podstawowe emocje u siebie oraz innych osób</li> </ul> | <p>Historyjki społeczne mające na celu nabycie wiedzy na temat emocji, sposobów radzenia sobie z nimi<br/>           Dożywianie ptaków zimą,</p> | <p>Dyrektor szkoły<br/>           Wychowawca<br/>           Nauczyciele<br/>           Pedagog</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <ul style="list-style-type: none"> <li>• dzielą się własnością z innymi w potrzebie</li> <li>• troszczą się o zwierzęta</li> <li>• reagują adekwatnie do sytuacji, w której ktoś potrzebuje pomocy</li> <li>• wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc</li> <li>• otaczają opieką słabszych i młodszych</li> <li>• proponują pomoc</li> </ul> | <p>zbiórki dla schronisk dla zwierząt,<br/>Scenki tematyczne z wykorzystaniem dramy oraz pantomimy<br/>Pogadanki w czasie zajęć oraz w innych, wymagających tego sytuacjach<br/>Filmy, słuchowiska edukacyjne<br/>Bajki i programy psychoedukacyjne<br/>Zaproszenie na zajęcia przedszkolaków<br/>Przedstawienia, występy dla dzieci młodszych – przedszkolnych oraz niepełnosprawnych z sąsiednich placówek</p> | <p>Uwagi:<br/>Nauczyciele techniki lub inni pracownicy mogą pomóc w przygotowaniu karmnika na zimę lub budki lęgowej na wiosnę</p> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

#### 4. Poszukiwanie różnych rozwiązań problemów i ponoszenie odpowiedzialności za podjęte decyzje

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | Osoby odpowiedzialne/uwagi |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podejmują próby rozwiązania problemów</li> <li>• mają świadomość nieprzygotowania się do zajęć</li> <li>• poszukują rozwiązań pod kierunkiem nauczyciela</li> <li>• starają się być zawsze przygotowanymi do zajęć</li> <li>• samodzielnie poszukują rozwiązań problemów</li> <li>• potrafią ponieść konsekwencje swoich czynów</li> <li>• wykazują gotowość przewidywania skutków</li> </ul> | <p>Zawarcie kontraktu klasowego,<br/>zaakceptowanie go poprzez podpis<br/>Uczestniczenie w zadaniach zespołu klasowego np.:<br/>przygotowanie inscenizacji, udział klasy w akcjach na terenie szkoły oraz poza szkołą<br/>Pełnienie roli dyżurnego<br/>Uczestniczenie w wyborach samorządu klasowego<br/>Gry i zabawy wymagające aktywności indywidualnej oraz zaangażowania<br/>Tworzenie rankingów wzorowego zachowania</p> | <p>Wychowawca</p>          |

|                |                                                                                   |  |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--|
| swoich działań | wg uznania wychowawcy<br>Startowanie w<br>olimpiadach, turniejach i<br>konkursach |  |
|----------------|-----------------------------------------------------------------------------------|--|

## 5. Poczucie własnej wartości

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osoby odpowiedzialne/uwagi |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• podejmują próby analizowania własnych zainteresowań</li> <li>• prezentują swoje wytwory</li> <li>• nabywają umiejętności oceny swoich osiągnięć, również poprzez pryzmat osiągnięć klasy</li> <li>• nabywają umiejętność oceny własnej osoby, swoich osiągnięć i zachowania</li> <li>• potrafią określić obszary swoich zainteresowań</li> <li>• dostrzegają i odczuwają przyjemność z własnego hobby</li> <li>• podejmują próby oceniania swoich mocnych i słabych stron</li> <li>• wymagają poszanowania praw własnych szanując prawa innych</li> </ul> | <p>Pogadanki<br/>Czytanie bajek i opowiadań podejmujących tematykę wartości<br/>Systematyczne wdrażanie do samooceny własnych osiągnięć<br/>Udział w zadaniach z elementami rywalizacji<br/>Gazetka ścienna np.: galeria prac plastycznych<br/>Tworzenie kącika zainteresowań<br/>Scenki dramatyczne<br/>Elementy oceniania kształtującego (ocenianie kształtujące – komentarze, informacja zwrotna, samoocena i ocena koleżeńska, techniki oceniania kształtującego)</p> | <p>Wychowawca</p>          |

## II. Cele wychowawcze II etapu edukacyjnego

### 1. Dbanie o własne zdrowie, bezpieczeństwo swoje i innych

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                                                                                          |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>znają i stosują zasady bezpiecznego poruszania się po drodze, również na rowerze</li> <li>wiedzą do kogo zwrócić się o pomoc</li> <li>stosują zasady bezpieczeństwa w trakcie zabaw, przerw między lekcjami oraz w czasie lekcji</li> <li>znają i stosują zasady racjonalnego odżywiania się</li> <li>mają świadomość zagrożeń związanych z używkami i nałogami</li> <li>znają konsekwencje ulegania nałogom</li> <li>wiedzą na czym polega asertywność</li> <li>odróżniają zachowania proekologiczne od negatywnie wpływających na środowisko</li> <li>wykazują postawę proekologiczną, zachęcają do szanowania przyrody, włączają się do akcji proekologicznych o zasięgu lokalnym i</li> </ul> | <p>Pogadanki tematyczne<br/>Scenki dramatowe<br/>Quizy<br/>Przygotowanie i egzamin na kartę rowerową<br/>Spektakle proekologiczne<br/>Plakaty<br/>Konkursy<br/>Udział w akcjach ekologicznych ( np.: „Rodzinne Ekoporządki”, Sprzątanie Świata, Obchody Dnia Ziemi, segregacja odpadów)<br/>Fluoryzacja zębów</p> | <p>Wychowawca<br/>Higienistka szkolna<br/>Pedagog<br/>Nauczyciel techniki<br/>Nauczyciel przyrody<br/>Nauczyciel wychowania do życia w rodzinie</p> |

|                                                                                                                         |  |  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| ogólnopolskim                                                                                                           |  |  |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>są świadomi zmian zachodzących w ich organizmie w okresie dojrzewania</li> </ul> |  |  |

## 2. Rozumienie i przestrzeganie norm społecznych, umiejętność wyrażania emocji w sposób akceptowany społecznie oraz zwracanie się o pomoc w sytuacji trudnej

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                           | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>znają i stosują zwroty grzecznościowe</li> <li>zachowują się właściwie w czasie lekcji, przerw oraz wspólnych wyjść i wyjazdów</li> <li>znają i szanują symbole narodowe, tradycje rodzinne</li> <li>biorą udział w uroczystościach upamiętniających ważne wydarzenia historyczne</li> <li>znają historię i tradycje regionu, uczestniczą w życiu kulturalnym</li> <li>znają pojęcia oraz zakres działań urzędu miejskiego, samorządu terytorialnego</li> <li>szanują i troszczą się o dobra pamięci narodowej</li> <li>znają dorobek kultury</li> </ul> | <p>Pogadanki<br/>Kontrakt<br/>Scenki tematyczne<br/>Akademie szkolne<br/>Akademie środowiskowe<br/>Warta honorowa pod pomnikiem Powstańców Śląskich<br/>Składanie kwiatów na grobach zasłużonych osób<br/>Dyżury Samorządu Uczniowskiego<br/>Realizacja programu „Szkoła bez przemocy”</p> | <p>Wychowawcy<br/>Pedagog<br/>Nauczyciel do życia w rodzinie<br/>Samorząd Szkolny</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|
| <p>regionu i kraju</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• naśladować wzorce wybitnych Polaków</li> <li>• znają swoje obowiązki w rodzinie, szanują prawa rodziców</li> <li>• zwracają się o pomoc w razie potrzeby do konkretnych osób</li> <li>• starają się samodzielnie w sposób akceptowany społecznie rozwiązywać problemy</li> <li>• szanują cudzą oraz swoją własność</li> <li>• szanują pracę innych uczniów oraz</li> <li>• nauczyciela</li> <li>• znają zachowania alternatywne w sytuacjach wyzwających agresję</li> </ul> |  |  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|--|

### 3. Postawa empatyczna

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                  | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                                                                          | Osoby odpowiedzialne/uwagi                                                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• mają świadomość uczuć własnych oraz innych ludzi</li> <li>• wykazują postawę tolerancji wobec osób niepełnosprawnych</li> <li>• rozumieją potrzebę opieki wobec słabszych i potrzebujących</li> </ul> | <p>Akcja „Góra grosza”<br/>Organizacja imprez integracyjnych dla uczniów ze szkoły specjalnej oraz Zespołu Dziennych Ośrodków Rehabilitacyjno-Edukacyjno – Wychowawczych dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej<br/>Akcje wspomagania schronisk dla zwierząt<br/>Realizacja programu</p> | <p>Wychowawca<br/>Nauczyciele<br/>Pedagog<br/>Opiekun samorządu szkolnego</p> |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                              |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| pomocy <ul style="list-style-type: none"> <li>• troszczyć się o zwierzęta</li> <li>• dostrzegają konieczność pomagania innym (w tym także zwierzętom) i aktywnie udzielają pomocy</li> <li>• okazują współczucie, potrafią pocieszać</li> <li>• dostrzegają sytuacje trudne emocjonalnie</li> <li>• zwracają uwagę innych na krzywdę (w tym zwierząt)/ zachęcają do udzielania pomocy</li> <li>• okazują uczucia wobec członków rodziny</li> </ul> | „Szkoła bez przemocy”<br>Dyżury uczniów na korytarzu<br>Pogadanki, zabawy rozwijające wrażliwość emocjonalną |  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

#### 4. Poszukiwanie różnych rozwiązań problemów i ponoszenie odpowiedzialności za podjęte decyzje

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                       | Formy realizacji                                                                                      | Osoby odpowiedzialne/uwagi           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------|
| Uczniowie: <ul style="list-style-type: none"> <li>• są odpowiedzialni za swoje czyny i słowa</li> <li>• przewidują skutki swoich działań</li> <li>• są świadomi konsekwencji nieprzygotowania się do zajęć</li> </ul> | Pogadanki<br>Scenki dramatyczne<br>Spektakle<br>Kontrakt<br>Realizacja programu „Szkoła bez przemocy” | Wychowawca<br>Nauczyciele<br>Pedagog |

## 5. Poczucie własnej wartości i umiejętność planowania własnego rozwoju

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Formy realizacji                                                                                                                                                                                                                             | Osoby odpowiedzialne/uwagi        |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• poznają samego siebie</li> <li>• poznają i nazywają swoje potrzeby</li> <li>• planują własną pracę</li> <li>• określają własne zainteresowania, potrafią o nich opowiedzieć, zachęcają innych do współpracy</li> <li>• oceniają swoje mocne i słabe strony</li> <li>• stawiają sobie krótkoterminowe oraz długoterminowe cele</li> </ul> | <p>Pogadanki<br/>Plakaty<br/>Scenki tematyczne<br/>Wystawa prac uczniów<br/>Elementy oceniania kształtującego (ocenianie kształtujące – komentarze, informacja zwrotna, samoocena i ocena koleżeńska, techniki oceniania kształtującego)</p> | <p>Wychowawca<br/>Nauczyciele</p> |

## 6. Umiejętne stosowanie zasad współpracy w grupie

| Cele operacyjne                                                                                                                                                                                                                                                  | Formy realizacji                                                                                   | Osoby odpowiedzialne/uwagi                    |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| <p>Uczniowie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• stosuje zasady pracy w grupie</li> <li>• ponosi współodpowiedzialność z pracą grupową</li> <li>• próbuje stosować zasady konstruktywnego dyskusowania oraz prezentacji własnych argumentów</li> </ul> | <p>Samorząd szkolny<br/>Samorząd klasowy<br/>Prace grupowe<br/>Pogadanki<br/>Scenki tematyczne</p> | <p>Wychowawca<br/>Nauczyciele<br/>Pedagog</p> |

## 7. Święta i uroczystości o charakterze cyklicznym

| Uroczystość szkolna                                                         | Treści wychowawcze                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego<br>Rocznica wybuchu II Wojny Światowej | Umiejętności organizacyjne<br>Odpowiedzialność za powierzone zadania<br>Uświadomienie znaczenia bezpieczeństwa i pokoju na świecie                                                                                |
| Pasowania na uczniów klas pierwszych                                        | Poznanie tradycji szkoły<br>Integrowanie zespołów klasowych<br>Integrowanie społeczności szkolnej                                                                                                                 |
| Dzień Edukacji Narodowej                                                    | Działania na rzecz tworzenia w szkole wspólnoty nauczycieli, uczniów i pracowników<br>Umiejętności organizacyjne<br>Rozwijanie zdolności artystycznych                                                            |
| Wszystkich Świętych                                                         | Pielęgnowanie tradycji szkolnych związanych z opieką nad grobami lokalnych patriotów                                                                                                                              |
| Święto Odzyskania Niepodległości                                            | Kształtowanie właściwych postaw patriotycznych-<br>Wyrobienie postawy zrozumienia i szacunku wobec historii własnego państwa<br>Zaangażowanie w organizację uroczystości rocznicowych szkolnych i miejskich       |
| Dzień Patrona Szkoły                                                        | Kultywowanie tradycji związanych z historią szkoły                                                                                                                                                                |
| Dni otwarte                                                                 | Współpraca z przedszkolami<br>Prezentacja osiągnięć szkoły<br>Promowanie szkoły w środowisku lokalnym                                                                                                             |
| Święto Uchwalenia Konstytucji<br>Dzień Flagi Rzeczypospolitej               | Udział w uroczystościach szkolnych i miejskich<br>Kształtowanie postaw szacunku dla symboli narodowych<br>Poznanie historii własnego państwa<br>Budzenie uczuć patriotycznych, poczucia godności i dumy narodowej |
| Uroczyste zakończenie roku szkolnego                                        | Znaczenie ocen w życiu ucznia<br>Umiejętność oceny pracy własnej i zespołu<br>Uświadomienie znaczenia podjętych decyzji                                                                                           |

